

Môj rok nových vecí

*Šťastní budete vtedy, keď prestanete čakať, kým
začnete žiť, a začnete naplno žiť v okamihu,
v ktorom sa práve teraz nachádzate.*

~ Germany Kent

V roku, keď som sa chystala osláviť päťdesiatku, som sa rozhodla, že každý deň urobím niečo nové. Keď o tom hovorím ľuďom, vždy chcú vedieť, ktorá z nových vecí bola moja najobľúbenejšia. Predpokladajú, že som podnikla niečo skutočne prevratné a úžasné, napríklad že sme sa s rodinou presťahovali do exotickkej krajiny alebo som letela helikoptérou. Nevyhnutne pocítia teda sklamanie, keď odpoviem, že mojou najobľúbenejšou vecou bolo urobiť čokoľvek nové. Každý-jeden-deň! Viete, spraviť 365 nových vecí a popritom pracovať, starať sa o rodinu, vyprať a každý deň navariť večeru, nebolo vždy jednoduché. Zo začiatku sa často stávalo, že bolo pätnásť minút pred polnocou a ja som si stále lámala hlavu nad tým, čo nové by som stihla urobiť za poslednú štvrťhodinu. Ukázalo sa, že v minulosti bolo toho dosť veľa,

čo som nevyskúšala, preto aj za taký krátky čas som si vždy niečo vhodné našla. Dokončila som svoje prvé sudoku. Zapisala som sa na on-line kurz taliančiny. Fajčila som cigaru. Nechala som si urobiť trvalú na riasy...

Postupom času som zistila, že som otvorenejšia voči príležitostiam, ktoré ma obklopujú, a ukázalo sa, že nové podnety sa nachádzajú azda úplne všade. Jediné, čo som musela urobiť, bolo vynaložiť trochu úsilia, aby som si ich dokázala užiť a odviazať sa. A tak v jednu veľmi chladnú sobotu, keď by som za normálnych okolností zostala doma a čítala knihu, som sa naobliekala a vybrala na Slávnosti ľadu.

Alebo v iné víkendové ráno som šla pozorovať krvavý mesiac. S naším psíkom som tiež oslávila Medzinárodný deň psov...

To všetko sa stalo dávno pred tým, než moji priatelia zistili, že som otvorená takmer čomukoľvek, čo považujem za nové, a začali ma zasypávať pozvaniami – a nedostávala som ich len od svojich priateľov, ale aj od priateľov svojich priateľov. Vyústilo to do jazdy na psom záprahu, do pozorovania hviezd z visutého parkového chodníka High Line v New Yorku, do obeda so šéfkuchárkou Antoniou Lofaso, účinkujúcej v televíznej relácii Top Chef, do účasti na módnej šou Fashion Week či do stretnutia so spisovateľom Gilbertom Kingom, nositeľom Pulitzerovej ceny. Zúčastnila som sa na mnohých prednáškach na rôzne témy, ktoré by som nikdy predtým nepovažovala za užitočné či zaujímavé, a zistila som, že každú jednu z nich som ohromne ocenila. Kedykoľvek som sa dozvedela o niečom zaujímavom, vydala som sa za tým. Namiesto „Prečo?“ som sa začala pýtať: „Prečo nie?“ Moja odpoveď vždy znela: „Áno.“

Keď som sa dopočula o ľuďoch z okolia, ktorí sa snažia o zápis do Guinnessovej knihy rekordov v počte ľudí naraz skákajúcich na minitrampolínach, okamžite som im prisľúbila účasť. V to ráno bolo chladno a pršalo. Nik z mojich priateľov či členov rodiny nemal záujem pridať sa, ale keď som dorazila na miesto, zistila som, že sú tam stovky účastníkov zmyšľajúcich podobne ako ja. Skákali sme vyše hodiny, boli sme nadšení z cvičenia a radostní z toho, že sme dokázali niečo síce trochu čudné, ale absolútne úžasné.

Značnú časť „mojich nových vecí“ tvorilo jedlo. Ochutnala som mäso z diviaka, žihľavový šalát aj egreše. Vypila som limoncello. Prvý raz som urobila

Namiesto „Prečo?“
som sa začala
pýtať: „Prečo nie?“
A moja odpoveď
vždy znela: „Áno.“

domáce pesto, hummus aj pizzu. Zistila som, že thajské baklažány vôbec nevyzerajú ako baklažány, ktoré som poznala, sú zelené, okrúhle, ale keď sa upečú, ich dužina je jemná a chutná a chutí ako tá z podlhovastých plodov. Prišla som tiež na to, že opečené reďkovky nemám o nič radšej ako surové, ale zato marakuju milujem v akejkoľvek forme.

Pri spätnom pohľade zisťujem, že nie je vôbec dôležité, že mnohé z mojich „nových vecí“ neboli práve superdôležité záležitosti. To, čo dôležité, naopak, bolo, je zistenie, že existuje nekonečne veľa toho, čo som ešte nevyskúšala. Ukázalo sa, že môžem aj naďalej rásť, mávať krídlami a až do konca svojho života sa každý deň naučiť niečo nové. Zapáčil sa mi nápad, že si sama určujem nastavenie vlastnej mysle a zámerne sa dostávam do zóny vlastného nepohodlia, keď zažívam nepoznané. Ak nič iné, dalo mi to dôvod privítať každý deň ako príležitosť zakúsiť svet trochu inak, konať v protiklade k tomu, čo je ľahké, predvídateľné a monotónne. Ozaj, ešte som neletela helikoptérou. Ale zato som uvedená v Guinnessovej knihe rekordov!

~ VICTORIA OTTO FRANZESE

Extrémy na tanieri

*Vďaka výzvam objavíte o sebe také veci,
ktoré ste skutočne ani netušili.*

~ Cicely Tyson

Vochutnávaní nových potravín a pokrmov som sa počas prvej polovice svojho života dostala maximálne na úroveň pokvapkania šalátu dressingom mne neznámej značky. Celé roky som jedla (a varila) jedlá kuchyne Stredozápadu. Musím pripustiť, že večere u nás nepoznali širokú škálu pokrmov – na jedálnom lístku dominovali rôzne jedlá varené v jednom hrnci, pečené kura a fašírka.

Krátko nato, ako som sa vydala, mi však manžel oznámil, že je načase, aby som opustila svoju kulinársku zónu pohodlia. Bol to asi len pekný spôsob, ako mi povedať, že už má mojej kuchyne dosť. Keď ma pozval na večeru do neďalekej reštaurácie známej ohromným bufetovým stolom, rada som jeho pozvanie prijala. Pomyslela som si, že to nemôže dopadnúť inak ako skvele, a pred očami som mala dlhé stoly chutného jedla plného sacharidov, ktoré vás zasýti a poteší.

Rýchlo som
prikryla hmyzie
mŕtvolky na tanieri
obrúskom. Nebolo
to jedlo, ktoré vás
poteší, ale priam
rozruší.

Objednali sme si nápoje a pridali sa k množstvu ďalších hladošov, ktorí očami pátrali, čo ponúkajú bufetové stoly. Vybrala som sa doľava a manžel doprava. Na tanier som si naložila šalát, zaliala som ho svojím obvyklým dresingom – ako inak – a vrátila som sa k nášmu stolu. Práve som sa napchávala bagetou, keď sa ku mne pridal manžel s tanierom kopcovito naloženým krabími nožičkami.

Krabie nohy som už videla. Lenže na kraboch. A tie boli na záberoch, ktoré ukazovali v televízii.

Ani to ma však nepripravilo na pohľad na kopu zamotaných štíhlych nôh pohromade, ktoré teraz ležali predo mnou. Toto teda určite nebolo jedlo, ktoré vás má pohladit' na dušu a potešiť. Naopak, bolo to jedlo, ktoré vás priam rozruší. Manžel vzal do ruky maličkú čudnú kliešte a cvakol mi pred očami.

„Ochutnaj,“ ponúkol ma.

Vypleštila som oči a záporne pokrútila hlavou.

„Ale no tak... len ochutnaj... prospeje ti, ak ochutnáš niečo nové.“

Nadvihla som chumáč nožičiek a pustila ho späť na tanier.

„Divne to páchne,“ kňučala som, „a vyzerá to ako veľký pavúk.“

Obzrela som sa navôkol, či ma nezachráni niekto z hostí, ale zdalo sa, že si nás nik nevšúma. Každý sa venoval svojmu tanieru s krabími nožičkami. Ešte pred pár minútami ma obklopovali ľudia, ktorých som považovala za slušných uhladených jednotlivcov. A teraz? Miestnosť zaplnili neandertálci rozbíjajúci panciere a trhajúci krabie mäso malými vidličkami. Podlaha bola posiatá kúskami bieleho krabieho mäsa a maslo sa nelesklo len na pokrmoch na našom stole, ale kvapkalo tiež z brady hosťa sediaceho neďaleko. Atraktívna žena vedľa neho vzala do ruky klepietko a rýchlo ho praskla. Okrem nákupov počas čiernych piatkov bolo toto to najnecivilizovanejšie správanie, aké som kedy zažila. Avšak, pravdupovediac, neodradilo ma to celkom od môjho predsavzatia vyskúšať nové veci... nakoniec, tie obľudné krabie nohy musia byť lahôdkou, vrela som si, lebo sa zdalo, že všetci v reštaurácii práve zažívali niečo ako kulinársky raj.

Manžel sa na mňa súhlasne usmial a pripomenul mi, že skúšať nové veci môže byť prospešné. Ukázal mi, ako mám používať čudnú klieštku, predviedol,

ako ohnúť a zlomiť pancierik a potom drobnou vidličkou vytiahnuť zvnútra krabie mäsko. Podarilo sa mi prasknúť škrupinu, zjesť pár jej rozdrvených kusov a potom si ešte porezať prst o ostrý okraj. Nakoniec som si vzala steakový nožík a začala vyškrabávať mäso. Celý tanier som mala posiaty drobnými kúskami krabieho mäska – bolo ho takmer za polievkovú lyžicu. Ešte nikdy som nemusela vyvinúť toľko úsilia, aby som sa najedla. Bola som si úplne istá, že keby som niekedy stroskotala na opustenom ostrove a jediné, čo by sa dalo zjesť, bol krab, vyhladovala by som sa na smrť.

Ochutnala som a užasla, aké je to výborné. Malo výdatnú sladkastú chuť. Keby som len dokázala tou vidličkou vytiahnuť väčší kus! Keď som sa snažila kúsočky mäsa namočiť do masla, manžel rýchlo zmizol späť k bufetovým stolom. Týmto tempom by on vedel zjesť celé hlavné jedlo a aj pokročiť s dezertom, kým som ja dokázala vydolovať toľko bieleho mäska, aby som si vytvorila druhé sústo. Vrátil sa s tanierom, na ktorom trónilo niečo, čo pripomínalo veľký hmyz. Vzal do ruky jedného z tých netvorov a mne sa prevrátil žalúdok.

„Blázníš?“ zakvílila som. „Toto predsa nemôžeš stráviť!“

„Čo? To sú ráčiky, jedia sa oveľa jednoduchšie ako krab,“ reagoval. „Aha, otočením oddeliš hlavičku, potom stisneš chvostík a mäsko vysaješ ústami. Je to fakt dobré,“ vysvetľoval.

Obzrela som sa po miestnosti dúfajúc, že zbadám skrytú kameru. Určite si z nás uťahujú! Alebo že by tajne nakrúcali ďalšiu časť televíznej relácie Faktor strachu?

„Prosím ťa, polož to,“ zašepkala som.

Poslúchol ma a ja som rýchlo prikryla to, čo vyzeralo ako hmyzie mŕtvolky na jeho tanieri, obrúskom. K nášmu stolu okamžite pristúpila čašníčka. „Môžem ten tanier odniesť?“ Odolala som chuti objasniť ju a len som prikývla.

Od mojej prvej skúsenosti s jedením morských plodov, po ktorej som zostala zhrozená a hladná, už uplynul nejaký čas. Odvtedy som sa naučila, ako správne prasknúť krabí pancier a oceniť lahôdku v podobe nedotknutého, šťavnatého kusa krabieho mäsa, ku ktorému sa človek dostane, keď ohne, praskne a otvorí škrupinu, ktorá ho obaluje. Len na to pomyslím a už sa mi zbiehajú slinky.

Čo sa týka tých ráčikov, na tie si stále netrúfam, ale ak ste ich konzumentom a myslíte si, že sú chutné, verím vám. Skutočne. Beriem vás za slovo.

Musím však priznať, že za tie roky, počas ktorých ochutnávam nové pokrmy a celkom ma to baví, sa naše pozície s manželom tak trochu obrátili.

Minulý týždeň som navarila jedlo, ktorého prílohou bola bylinková quinoa, mrlík. Manžel sa pozrel na svoj tanier, potom na mňa a skôr ako ponoril do jedla vidličku, opýtal sa: „Čo to je? Vyzerá to ako vtáčí zob.“

Usmiala som sa naňho. „Len to ochutnaj, skúšať nové veci je prospešné.“

~ ANN MORROW

3
Slepačia Polievka
pre Dušu

„Rock & Roll All Nite“

*Hudba je pocit. Môžete ho skúšať opísať slovami, ale
v skutočnosti vás buď dostane hneď, alebo nikdy.*

~ Gene Simmons

Dalo sa to čakať... Manžel práve kúpil lístky na koncert skupiny KISS. Čo na tom, že sa blížime k dôchodkovému veku. Možno ho dostala nostalgia. Obaja sme skončili strednú školu v roku 1970, kedy KISS vtrhli na hudobnú scénu. Nebola to celkom šálka môjho čaju, vyštudovala som hru na klavíri a môj hudobný vkus zahŕňal všetko od diel klasickej hudby až po jemný rock. Od Beethovena po Barryho Manilowa. Ale rozhodne nie KISS, ktorí mali bližšie k heavy metalu. Ten vyznával môj mladší brat. Vlastne, hudbu KISS som počúvala iba vtedy, keď dunela za zavretými dverami jeho detskej izby. Nebola som rebelka, skôr poslušná dcérenka, ktorá nepočúva hudbu, akú hrali KISS.

Samozrejme, že aj ku mne sa doniesli zvesti o hlúpostiach, ktoré predvádzala skupina na koncertoch, napríklad keď Gene Simmons plúval na pódium krv. Fuj. Hnusné. Musím však tiež priznať, že na KISS ma vždy niečo fascinovalo. Ich mejkap v štýle japonského divadla kabuki, čiernobiele kostýmy s harlekýnskymi vzormi a nebezpečne vysoké podpätky rozhodne priťahovali moju pozornosť.

V sedemdesiatych rokoch bola skupina KISS taká populárna, že niektorí študenti sa na záver školského roka, keď sa konala talentová šou, dokonca obliekli ako jej členovia a predviedli hudobné číslo pozostávajúce zo zmesi najpopulárnejších hitov KISS, ktoré pustili z reproduktorov a oni otvárali ústa. Svetlá blikali, a ak ste mali dobrú predstavivosť, takmer by ste prisahali, že sledujete živé vystúpenie skutočnej skupiny KISS. Teda až na tie neprepracované pyrotechnické efekty spočívajúce v ohňových plameňoch, ktoré vytváral chlapec vyplývajúci benzín priamo zo svojich úst, ktorý zapaloval obyčajným zapalovačom. Pôsobivé – teda kým sa nechytila opona. Asi preto skončili až na treťom mieste.

Takže... prešlo štyridsať rokov a ja som sa chystala na svoj prvý koncert KISS. Šialené. Čím sa dátum koncertu viac približoval, tým som bola nervóznejšia. Bola som už žena v neskoršom strednom veku... čo som si, doparoma, od toho sľubovala? Rozhodla som sa, že si prestanem robiť starosti, zahodím predsudky a oblečiem si najkúlovejší čiernobiely outfit, aký nájdem vo svojom šatníku.

Nadišiel dlho očakávaný večer. Naše miesta boli dosť blízko pódia. Rozhliadla som sa po hľadisku a bola som príjemne prekvapená, že mnoho divákov sa približovalo našej vekovej kategórii. Trochu ma to upokojilo. Vystúpenie sa blížilo a prázdne sedadlá v hľadisku sa čoraz viac zaplňali. Po mojej pravici sedela skupina mužov, všetko tridsiatnici, až na jedného priamo vedľa mňa, ten bol mladší. Prehodili sme pár slov a ja som sa spýtala, ako sa volá a koľko má rokov. Ukázalo sa, že je vo veku môjho syna a tiež je na koncerte KISS prvý raz. Aspoň niečo sme mali spoločné.

Tesne pred začiatkom sa na konci radu, v ktorom sme sedeli, objavila drobná staršia žena, ktorá si kliesnila cestu k jedinému voľnému sedadlu, ktoré sa nachádzalo medzi mnou a mladým mužom. Oblečené mala vyblednuté tričko KISS, džínsy a tenisky. Posadila sa. Vôbec sa sem nehodila. Obávala som sa, že mladíci si z nej budú uťahovať, ale len čo sa usadila, jeden z nich povedal: „To je super, máme medzi nami rockovú babičku!“ Budila moju zvedavosť, tak som neodolala a pustila som sa s ňou do reči. Ukázalo sa, že má 76 rokov a nielenže bola babičkou, ale už aj prababičkou. A čo bolo úplne neuveriteľné, bola skálnou fanúšičkou KISS, pričom svoj prvý živý koncert zažila už v sedemdesiatych rokoch. Dokonca mi ukázala útržok tej historickej vstupenky. Stálo na nej, že ide o koncert KISS a vstupné je dvanásť dolárov. Páni, to boli ceny! Táto dáma nebola len tak hocijakou fanúšičkou. Bola to superfanúšička celej skupiny fanúšikov, ktorí chodili na všetky koncerty KISS v ich meste. Pôsobivé.

No nielen to. Dnes sem prišla sama, lebo jej manželovi produkcia KISS veľa nehovorí. Bolo úplne jasné, že táto dáma vedela, kto je, a tu bola vo svojom živle.

Keď sa koncert začal, dav vyskočil na nohy vrátane rockovej babyčky. Ona vlastne prestála na nohách celý koncert a celú hodinu a pol držala nad hlavou svoju vráskavú zovretú pästičku a rytmicky ňou udierala do vzduchu. Tenisky, čo si obula, boli rozhodne dobrou voľbou. Ako skúsená návštevníčka koncertov tejto kapely to dobre vedela. Bola úžasná. Až ma zahanbila.

Pred koncertom som si trochu zagooglila a zistila som, že priemerný vek členov KISS je šesťdesiat rokov – keď som si všimla opäťky na ich topánkach, hlavne u Gena Simmons, ktoré mali na špičkách žraločie zuby, užasla som druhýkrát. Mali aspoň pätnásť centimetrov, možno aj viac. A Paul Stanley mal dokonca na sebe kostým s odhaleným bruchom a vyzeral fakt dobre. Bolo vidieť, že stále má svaly. Ja by som si lesklý topik nad pupok odhaľujúci moje bruško rozhodne nemohla dovoliť.

Na chvíľu, minimálne počas trvania koncertu, som zabudla na svoju artritídu v bedrách a kolenách a celý koncert som prestála – čiastočne preto, lebo chlap sediaci predom mnou by mohol hrať centra v NBA, ale hlavne preto, lebo som sa skvele bavila. Po celý čas mi neschádzal úsmev z tváre. Objavil sa na začiatku a zostal tam až do konca poslednej skladby. Keď už je reč o nej, jasné, že to najlepšie si nechali na koniec. Rocková babyčka mi už predtým spomenula, že v kabelke má nejaké konfety, čo si odniesla na pamiatku z posledného koncertu. Odrazu sa pódium rozdelilo na dve časti, jedna z nich aj s niekoľkými členmi kapely stúpala a v tej chvíli začali obrovské delá chrliť tony pestrofarebných konfiat do vzduchu, to všetko počas hrania ikonickkej skladby „Rock & Roll All Nite“.

Po koncerte, keď som si doma vyberala z vlasov kúsok papiera, som si spomenula na rockovú babyčku a konečne mi došlo, prečo je skupine verná už toľko desaťročí. Jej koncert bol úžasný a vo mne získala ďalšiu skalnú fanúšičku.

Zabudla som na
artritídu svojich
bedier a kolien
a celý koncert som
bola na nohách.

~ TAMARA MORAN-SMITH